

ELECCIONS EUROPEES 2024

Tema
Europa amb la resposta a la Crisi de la Covid ha demostrat que hi havia una sortida alternativa a l'austeritat. Les darreres decisions de la UE van en la direcció contrària i ens recorden els temps d'austeritat.
Missatges Principals
- Tenim el risc que amb l'arribada de la coalició de dreta i extrema dreta les polítiques europees retornin a l'austeritat que van comportar el patiment de les famílies, les retallades als serveis públics i una dècada perduda de progrés econòmic. - El Banc Central Europeu, que tant de mal està fent amb la pujada de tipus d'interès, no pot tenir com a objectiu únic la inflació. Ha d'ampliar el mandat a l'ocupació i també l'impuls de l'economia verda.
Relat
● En resposta a la crisi del covid, es va aprovar un pla de recuperació econòmica, i emissió de deute europeu. El paquet de mesures aprovat s'anomena Mecanisme de Recuperació i Resiliència (RRF, Recovery and Resilience Facility) i inclouen 806.9 mil milions d'euros del fons NextGenerationEU. Aquest pla ha demostrat que hi ha alternatives viables, possibles i més positives que les receptes de l'austeritat. Aquesta resposta és assimilable a la que va fer el Govern d'Espanya amb l'anomenat Escudo Social, que va permetre no només parar el cop de la crisi sinó sortir reforçats econòmicament. ● Però veiem amb preocupació algunes qüestions que estan posant en dubte aquesta aposta: 1. La pujada de tipus d'interès del BCE que està afectant famílies i empreses, una pujada que ha estat excessiva justificada pel control de la inflació, i que ha Espanya ha provocat un gran negoci bancari ja que s'ha incrementat molt el preu del crèdit en canvi no s'ha incrementat de forma notable els interessos de dipòsits d'estalvi. 2. Les noves normes fiscals acordades al Consell Europeu el desembre de 2023 suposen un retorn als límits de dèficit fiscal (3%) i de deute públic (60% del PIB). A més, en algunes qüestions són encara més exigents que després de la crisi del 2008: Tot estat membre amb un deute públic superior al 90% del PIB estarà obligat a reduir la taxa de deute en 1 punt percentual cada any (o 0,5 punts percentuals per any per als països amb un deute d'entre el 60% i el 90%). Això és una passa enrere. És

evident que les finances públiques no poden estar obertes a un creixement de deute infinit, però el nou marc el que fa és no donar capacitat suficient.
Propostes
- Impost de grans fortunes: Coordinarem l'adopció, des de la Unió Europea a escala europea, d'un impost mínim del 2% sobre les fortunes de milionaris. - Una política industrial europea. Hem de treballar per una autonomia estratègica plena en energia i indústria verds, vacunes i material sanitari, tecnologia i serveis digitals. - Democratització de la política econòmica i monetària. el parlament hauria de ser part activa en la selecció, ratificació i revocació de la executiva del BCE, esmenant per això el Tractat de la Unió Europea si calgués. Les decisions estratègiques no son només tècniques. - Crear un fons europeu permanent per fer front a pertorbacions cícliques. Aquest fons estarà inspirat en el programa de Suport Temporal per a Mitigar els Riscos d'Atur en una Emergència (SURE, per les seves sigles en anglès), que va contribuir a finançar els ERTE a Espanya, va salvar milions de llocs de treball a la Unió Europea i va permetre una recuperació econòmica més ràpida. - Caminar cap a un veritable Tresor Europeu que defineixi democràticament les regles fiscals. Cal adoptar una capacitat fiscal central que acompanyi els esforços dels Estats membres per consolidar les finances públiques, centrant els seus esforços en la construcció d'una economia sostenible en comptes de retallar la inversió pública. Aquesta capacitat central substituirà el Mecanisme Europeu d'Estabilitat (MEDE) per una agència amb un mandat democràtic i transparent, un primer pas per a un veritable tresor europeu.
Indicadors
- Països amb deute per sobre el 60% del PIB (2023): 13 de 27 estats membres. - >160%: Grècia - >130%: Itàlia - >100%: França, Espanya, Bèlgica Portugal - >95%: Portugal - >70%: Àustria, Xipre, Finlàndia, Hongria - >60%: Eslovènia, Alemanya, Croàcia - Països amb dèficit per sobre el 3% (2023): 11 de 27 estats membres. - > 6%: Itàlia, Hongria, Romaniaa - > 5%: França, Polònia

- > 4%: Malta, Eslovàquia, Bèlgica
- > 3% Txèquia, Espanya i Estònia

Ampliació idees

- Les noves normes fiscals que s'han aprovat són un retrocés i un acord desastrós que estrangularà els treballadors i el planeta i enviarà Europa a una era d'austeritat que serà encara més difícil de superar que l'anterior, fent-nos més vulnerables a les noves crisis econòmiques que abans. Hem de deixar clar que no podem tornar a les retallades.
- Malgrat el consens entre economistes, societat civil i sindicats (que estan d'acord amb que la UE ha de permetre la inversió social) la reforma actual, profundament problemàtica, recrea els mateixos problemes que les normes anteriors que van portar a l'austeritat i les retallades després de la crisi de 2008.
- Les noves normes prioritzen la reducció sistemàtica del deute públic, fet que obligarà els governs a reduir despeses públiques en lloc de permetre les inversions massives que Europa necessita ara mateix per la transició justa o la digitalització.
- És important mantenir l'estabilitat financera però no a costa del benestar de les persones.
- S'ha demostrat que l'economia pot sobreviure crisis amb un enfocament diferent de les regles de governança econòmica de la UE. Cuidant les persones, invertint en el futur i consolidant els serveis públics:
 - El 2020 va ser un moment determinant per a l'economia europea. Per sobreviure a la crisi sanitària més gran en dècades i garantir el benestar col·lectiu, la Unió Europea va suspendre les seves normes tradicionals de dèficit i deute públic. Vam sobreviure a la pandèmia perquè vam prioritzar la vida i el benestar per sobre de qualsevol altre imperatiu econòmic. El benestar social va ser el primer.
 - Quan es va produir la guerra a Ucraïna, la crisi energètica i la crisi del cost de la vida es va tornar a posar el benestar dels ciutadans per damunt del fetitxisme del deute o de la reducció del dèficit.
- Abans de fixar xifres com a objectius de despesa s'han de prendre com a indicadors prioritaris el nivell de pobresa o d'atur del país per poder decidir si cal més pressupost per polítiques socials, educatives o sanitàries.
- Defensar que els pressupostos i regles fiscals han de prioritzar les persones i el planeta per sobre de la brutalitat fiscal.

- Regles que tinguin en compte la realitat de la població, amb visió estratègica i que afavoreixin inversions socials.
- Fer possible que la inversió dels Estats membres se centri en els projectes i despeses socials que necessitem ara per superar les múltiples crisis a les que ens enfrontem. L'emergència climàtica, la revolució industrial verda o la transició energètica requereixen que les autoritats públiques inverteixin un mínim del dos per cent del PIB cada any durant els propers 25 anys, i per això resulta inevitable que part d'aquestes inversions es financin amb emissió de deute.
- Reformes que enforteixin la nostra economia, en lloc de perseguir la fantasia ideològica de reduir els deutes i dèficits per sobre de totes les altres prioritats. Votar aquestes regles lliga les mans d'Europa, en un moment en què hem d'afrontar molts reptes.
- Basar l'estratègia en l'experiència. Nosaltres ens recordem de la crisi anterior, recordem el mal que va fer l'austeritat a les nostres societats i ens neguem a tornar a unes regles econòmiques irresponsables que amenacen els nostres mitjans de vida i el planeta on vivim.
- Preparar-nos per als reptes del futur, sent responsables, construint una economia més resilient i estable, que realment pugui prosperar i finalment ens pugui donar els mitjans per reduir el deute a llarg termini. La despesa pública raonable i, especialment, contracíclica, pot permetre polítiques indispensables per al benestar social i la transició justa, generant un retorn molt més elevat que disminuir el deute a base de retallades (contraproductiu). Un deute més elevat a curt termini per reduir les factures d'energia o crear nous llocs de treball, per exemple, és una inversió que comporta una retroalimentació positiva.